

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrletno K 5.—, mesečno K 1.70. Za inozemstvo celoletno K 30.—.

: Telefon številka 303. :

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Franciškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko.

: Telefon številka 303. :

Glej brzojave!

Vojna se je pričela. — Prvi boji.

Glej brzojave!

Pismo iz Srbije.

Belgrad, 26. sept. 1911.

Mrtva politična sezona, v kateri so se letos pri nas vršile mnoge svečanosti in slavnosti, kakor poroka prince Jelenice, razni kongresi, obiski raznovrstnih društev in korporacij od vseh strani Slovanstva itd., se približuje koncu. V oktobru se spet snide naša skupština k svojem rednemu zasedanju. To je zadnja perioda naše skupštine. Veliko vprašanje pa je, če bo tudi ta perioda potekla mirno in v slogi, kakor dosedanje štiri in če bo ta skupština popolnoma dopolnila svojo zakonito periodo.

Današnja skupština je pričela svoje delo pod četvero koalicijo, v katero so stari radikali pozvali druge tri meščanske stranke: samostalne (mlade) radikale in konservativce: staro napredno in staro nacionalistično stranko. To je bilo v trenutku vojne nevarnosti, v kakoršni se je nahajala Srbija ob času aneksijske krize 1. 1908 in 1909. Ko je kriza končala, sta zapustili dve mali konservativni stranki t. zv. četvero koalicijo in stopili v opozicijo proti obema radikalnim strankama, ki sta ostali složno v vladi. Ta nova t. zv. dvojna koalicija radikalno-demokratskih strank je vladala nemoteno do letos, ker se je naslajala na ogromno večino poslancev, ki sta z njimi razpolagali obe stranki v parlamentu.

Ali med tem je prišlo zaradi novega posojila belgrajske občine med nekaterimi ministri iz ene in druge stranke do nesporazuma, ki se ni mogel uravnati, in zato se je razbila ravno ob koncu letošnjega skupštinskega zasedanja tudi dvojna koalicija. Za nadaljnje složno vladanje se stranki nista mogli sporazumeti, in zadnja kabineta kriza je končala tako, da so novo vlado na željo kraljeve sestavili sami stari radikali. Novi kabinet je dobil tudi novega predsednika v osebi dr. Milovana Milovanovića, ki si je obenem obdržal tudi portfelj ministra za zunanje zadeve, ki ga je imel tudi v starem kabinetu Nikole Pašića.

Položaj Milovanovićevega kabineta je zelo težaven, vendar pa ne brezupen. Dočim je do nedavnega časa prevladovalo mnenje, da bodo samostalni radikali, ki so zdaj tudi prešli v opozicijo, z obstrukcijo onemogočili delo vlade, danes, po ožji deželni konferenci samostalne-radikalne stranke, ki je bila zadnja nedeljo v Belgradu, na obstrukcijo malokdo veruje.

Na tej konferenci, ki ji bo pozneje sledila velika deželna konferenca, se je govorilo o nadaljnjem stališču in akcijah stranke samostalnih radikalcev v celih državah in nasproti novi vladi. Konferenci je obiskalo nad 300 strankinih načelnikov iz cele Srbije, med njimi vsi poslanci, bivši poslanski kandidati, ki so pri zadnjih volitvah propadli, vsi predstniki okrožnih in

srenjskih strankinih organizacij itd.

Po govoru o delu stranke in njenem sodelovanju v vladi s starimi radikali, o čemur sta poročala bivši samostalni ministri (Ljuba Stojanović in Jaša Prodanović in po temeljitem govoru vseučiliškega profesorja dr. Jovana Skerlića o nalogah stranke in po govorih mnogih govornikov iz notranje Srbije je prevladovala na konferenci mnenje, da se je treba na vsak način izogniti novim volitvam. Krivda zaradi razbitja koalicije in zaradi tega, da današnja staroradikalna vlada nima absolutne parlamentarne večine, leži sicer na staroradikalcih, vendar jih je treba pustiti, da mirno vladajo, če bo program nove vlade odgovarjal najnujnejšim interesom države in srbskega naroda. V tem času pa je treba izvršiti reorganizacijo stranke v celi državi, kajti današnja organizacija bi se ne mogla z uspehom spustiti v nove volitve.

V tem smislu se je sklenila resolucija na tej važni konferenci najnovejše opozicijske stranke. Brez dvoma bodo v tem smislu uredili tudi poslanci samostalne stranke svojo taktiko v parlamentu. In da ne bo poslanski samostalni klub pripravil nobenih izmenadev, ko se skupština snide, smemo pričakovati tudi z ozirom na stališče vladne stranke in vlade same. Staroradikalni glavni odbor je te dni izdal obširen oklic svojim pristajšem in celemu narodu, da bo v interesu mirnega in hitrega razvoja ter ojačenja Srbije kar najtolerantnejši v strankarskih vprašanjih, dočim Milovanovića vlada pripravlja za prihodnje skupštinsko zasedanje vprašanja vsesplošnega interesa in pridra za celi srbski narod. Zakonski predlogi, kakor je na pr. predlog o reorganizaciji srbske armade in o izpopolnjenju oborožitve, so takega značaja, da bi jih ne smela obstruirati nobena stranka, če se neče onemogočiti v narodu. Četudi se na vprašanje, ali bo skupština v prihodnjem zasedanju dela zmožna, more odgovoriti samo s kombinacijami, vendar se more glede na navedeno z gotovostjo trditi, da je ključ situacije v rokah Milovanovićeve vlade.

Večina opozicije, samostalna stranka, prija vladi lojalno nasproti, ogiba se obstrukcije, da bo le tudi vlada znala izogniti se predmetom, ki bi strankarsko in izovalno vplivali na to in tako opozicijo. D. B.

Iz slovenskih krajev.

Iz Jesenic. (Iz macedonske dežele.) Že zadnjič je poročal naš list o zanimivem slučaju pred sodiščem, ko je jeseniški policaj streljal za bežečim fantom popolnoma brez vzroka. Omenili smo že tudi preje enkrat, ko smo navedli v tem samo suho dejstvo, da je streljal in omenili, da si pridržimo vsako kritiko še le potem, ko govori sodišče. In sodišče je govorilo! Ob-

streljeni fant, ki je bil povrh še obtožen hudodelstva javnega nasilstva, je bil oproščen, jeseniškemu policaju je bila pa pri okrajnem sodišču odmerjena le malenkostna denarna globa, ki jo je ljubljansko deželno sodišče izpremenilo v 14dnevni zapor. Sicer ne želimo nobenemu zapora ali kazni, ali če pomislimo na to, koliko ljudi je to človeče naredilo nesrečnih, s kakšno satansko hudobnostjo deluje ta mož postave, moramo le reči, da je prav in še premalo! Kakor vidimo, ima še vedno obesen občinski revolver, katerega so kupili občani, da jih bo najbrže streljal kot zajce v koruzi. Apeliramo na županstvo, naj mu da leseno sabljo in če že ravno mora imeti revolver, naj ga mu kupi gosp. gerent na prihodnjem jeseniškem hemnju iz — leca za 4 v. A vse kazni, vse neprilike niso izpametovale tega moža. Nima še zadosti žrtve, nima še zadosti zapora. Samooblastno hodi po Jesenicah in napravi skoro sleherni dan toliko nepravilnosti in nepostavnosti, da se čudimo g. gerentu i orožniški postaji, da ne poseže vmes. Tako je na primer nekega tovarniškega delavca čakal pred tovarno ob 6. uri zvečer, ko je prišel iz dela ter ga kratkotalno aretirati, g. nekaki privatni osebi na „raport“ in dotem zaprl tega izmučenega delavca do opoldne drugega dne samo zato, ker je prejšnji večer — na nedeljo — malo na cesti zavriskal. Sedaj pa pomislite oni srečni ljudje, ki ne živite na Jesenicah, za mal policijski — niti kazenski — prestopke se človeka šele drug dan zapre in vrže v arest kot psa. Taki in enaki slučaj se množe dan na dan, hodi po hišah psovat ljudi itd. Oni nesrečneži, ki so morali že čuti njegovo policijsko moč, se pritožujejo, da so čutili tudi njegovo pest in žilovko, ki neki igra pri njem precej veliko vlogo. Dovolj povemo, da niti ženske niso varne pred tem silovitežem in nasilnežem, pred njegovo policijsko izobrazbo. Če drugače ne more priti do kake „afere“, jo pa kar sam napravi. Toliko časa izziva mirne pasante na cesti, da kdo reagira in potem po njem! Dovolj o njem, ni vreden ta mož, da bi se še pečali z njim, čas je, da pride dan plačila. Zahtevamo od njegovega predstojnika g. obč. gerenta, da tudi on sam enkrat vtakne svoj nos, naj mu bo informacija to, kar smo danes mi pisali, če že noče kaj drugega poizvedovati. Zahtevamo, da stvar natančno preišče, če tudi policaj piše v „Slovencu“ — o kanibalu — č — kanibali. Bugu.

Iz Novega mesta. Stavbena sezona bliža se svojem koncu! Nobeno leto prej se ni gradilo toliko kakor ravno letos; posebno v Kandiji se je število novih stavb precej pomnožilo. V bližini kolodvorov so nastale krasne stavbe v prav kratkem času. Tu so si zgradili svoja poslopja: Osterman, Tvrdy, Rozman, poleg teh stavb bo pa še letos dogotovljena parna žaga g. Kunstelja iz Jesenic. Ob stari

Kapiteljski cesti postavila sta si krasni vili gg. Vojska in sodnik Zwitter, takoj na drugi strani dogotovljena je nova državna višja gimnazija in nekoliko naprej električna žaga, ki je last gosp. Seidla. Na Ljubljanski cesti obnovil je svoj hotel g. Koklič a za staro gimnazijo raste zopet poslopje pivovarne bratov Reininghaus v Gradcu. Adaptiral se je del višje dekliske šole in prizidalo se je nekaj sob pri franciškanskem samostanu. Še letos napravil se bo pa od kolodvorov do pokopališča v daljavi 1 km 1 1/2 m širok trotoar, ki je bil v resnici najnujnejši potreben, posebno ob deževnem vremenu. Tujci, ki so poznali to cesto, hodili so bodi-si vsled obilnega prahu in blata kaj radi po stari cesti skoz kapiteljski hrib. To je vesel napredek za Novo mesto! Z žalostjo moramo konstatirati, da so vsa ta dela narejena večinoma od samih Lahov, potomcev zidarškega podjetnika Olivota. Novomeška občina je šla še vedno na roke le Italijanom, a domače podjetnike je pri vsaki oddaji del prezirala. Vse največje stavbe v Novem mestu, kakor: rotovž, mestna hiša, davkarija, pošta in poslopje ženske bolnice so delo Italijanov. Domači podjetniki, ki puste ves svoj zaslužek v domačem kraju, nimajo v Novem mestu skoro nobene veljave. Lahki pa, ki v jeseni odidejo skoz mejo s svojimi tisočaki in od tam kažejo Novomeščanom fige in celo prigoljufane milijone, — imajo povsod odprte roke, dasi se njih delo z deli domačih podjetnikov v kulantnosti sploh primerjati ne more. Podjetnika Olivota, ki je meščane „farbal“ kar se je dalo, — so imeli za boga, a danes, ko sedi na milijonu, katerega si je pridobil edino-le po do-lroti mestne občine in nekaterih mestnih odbornikov ne pozna nobene meščane več. Odsel je in ne bo ga več! Pred tednom dni oddala je mestna občina nasledniku Olivota v drevoredu ob Ljubljanski cesti večje delo, — ne da bi županstvo prej dalo razpisalo in oddalo najnižjemu ponudniku. Tako je sigurno, da bo občina pri tem plačala veliko več, kakor pa bi bilo delo v resnici vredno. — Tako je pri nas v Novem mestu! V predmesiju si grade ti ljudje leto za letom s stran vrženim občinskim denarjem krasne stavbe in v par letih bo v bližini Božjega groba cela laška naselbina. To je geslo, katerega se drže Novomeščani, — na čelu jim seveda v vsakem oziru napredna občina.

Slovinci darujte za „Sokolski dom“ v Borovljah.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA.

Denarnega prometa 565.5 milijona K. Stanje hranil. vlog 40 milijonov K. Rezervni zaklad 1 milijon 200 tisoč K.

Obrestuje po 4 1/4%. Za varnost jamči mestna občina z vso davčno močjo.

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

Samo eden človek se je našel, ki se je usmilil vaše osamljenosti, vaše telesne in duševne revščine, ter vas, ko vas je spoznal kot človeka z razumom in voljo, pripustil k svoji mizi ter vas spravil nazadnje na pot do sreče. Kako pa ste mu vrnili to dobroto? Dali ste oslepiti njegovega očeta, umorili ste njegovo mater, njega — mene — pa ste obsodili na smrt v podzemeljski temnici.

Bembo se je strašno zagrohotal. — Sovražil sem te, je zarenčal nad njim, sovražil sem te bolj nego vse na svetu, bolj kakor vse, ki so me zaničevali in te sovražim še zdaj z vsemi svojimi močmi.

— Naj bo. Enkrat sem vas že prijel in zaprl v tej jami. Mislim sem, da se boste v samotni škesali za zlo, ki ste ga storili, in da pride dan, ko vam bom mogel odpustiti. Ko pa ste prišli, na svobodo, ste vredno nadaljevali vrsto svojih zločinov s temi da ste umorili mlado dekle. Kaj vam je storila?

Bembo je stisnil pesti in zarjul:

— Ljubil sem jo. Prisegel sem, da bo moja. In če bi še živela ... ah, če bi še živela!

— Bi jo umorili še enkrat?

— Ne! Je dejal Bembo in spalil usta v zaničljivem, posmehljivem rezanju, toda bil bi spretnejši ter bi jo imel predno bi našla čas, da se zabode.

Ob tem nenadnem razodetju je Roland prebledel. Rečica se je morala torej sama umoriti, da je ušla kardinalovemu nesramnemu objemu!

In Bembov umor je bil v toliko hujši, ker je prisilil Bianco v strašno nujnost, da je morala dvigniti proti sebi svojo lastno roko!

V Rolandovi bližini se je oglasilo hripavo ihtenje in ječanje.

— Potrpi! je dejal. Potrpi, ubogi oče nesrečne Bianke!

Na Bembovih ustnicah isti grohot, grohot blaznega, besnega zasmeha.

— Vi slavite zmago! je zarjul in prokel Boga, dočim so se njegove pesti dvignile proti nebu, kjer so se lesketali prvi žarki jutranje zarje, vi slavite zmago, toda če poginem, sem maščevan že naprej, ker je mrtva ona, ki ste jo tudi vi ljubili! Mrtva, umorjena po moji ljubezni! Umorite me, če hočete, saj umrem vesel nad zlo, ki sem vam ga storil ... O solnce, o narava, o blede zvezde, bodite priče mojega veselja! Umreti moram, a umrem z radostjo v srcu! O nivi! Živi, da trpi kakor pogubljenec v peklju, kajti on ni izmed tistih, ki znajo pozabiti!

Roland Kandiano, poslušaj: sovražil sem te in te še sovražim. Poslušaj me. Če bi bila Bianka tukaj, če bi bili razprostrti pred menoj vsi zakladi tega sveta, odrekel bi se Bianki in odrekel zakladom za edino radost, da trpiš zaradi mene še zdaj ... Tako! Udari me, saj čitam v tvojih očeh, da si me obsodil!

Roland se je obrnil proti možem, ki so stali okrog njega.

— Bratje, je dejal s svojim mirnim in mogočnim glasom, ali je ta človek vreden, da živi?

— Umre naj, je odgovoril zbor v zlovesčem zamolklem mrmranju.

— Ali ta človek zasluži, da umre brez trpljenja? je povzel Roland.

In neizprosni glas tovarišev je odgovoril mrmraje:

— Naj bo proklet v svojem smrtnem boju.

Nato sta dva moža zagrabila Bembo in ga vlekla nekaj korakov proč.

Nekoliko zadaj za planoto so bili izdolbli v skalo nekakšno tesno celico.

Pred vhodom v to votlino je stala na zemlji Biankina krsta.

Bembo jo je zagledal in čital napis, ki je stal na pokrovu. Hotel je odskočiti.

Toda držale so ga krepke roke.

Kakor v strašnih sanjah je videl, kako je kakih dvajset mož dvignilo krsto in jo preneslo v celico, kjer so jo postavili na nekako klop, izsekano v skalnati steni.

Prepadel omahujoč, z naježenimi lasmi, je gledal Bembo v notranjost te grobne celice in zaman napiral vse moči, da bi odtrgal oči od krste svoje žrtve.

Nato je Roland zopet svečano povzdignil svoj glas in izpregovoril čudne besede:

— Bembo, zdaj ko ste mrtvi, sprejmite moje odpuščanje in odpuščanje Biankinega očeta. Počivajte v miru! ...

— Zdaj, ko sem mrtel! je zajecjal Bembo, šklepetaje z zobmi. Oh! Kaj pomeni to! ... Ne ... Cutim, pamet me zapuša! ... Mrtel! ... Jaz mrtel! ... Kdo je rekel to? ... Ne! ... Pustite me! ... Satan! Kam me pehajo? ...

Ostalo se je izgubilo v groznem rjoventju.

Kaj se je godilo?

Jedva je Bembo izustil svoje besede, že so ga možje, ki so ga držali, pahnili v celico, v Biankino grobnico, delavci pa so jeli zazidavati odprtino, ki je služila za vhod.

Bembo se je penil, da ga je bilo groza pogledati in skakal blazno po grobu. Prebivalci Nerveze so pravili kasneje, da so s strahom poslušali brezumno kričanje, ki se je razlegalo z gorovja.

Slišali so Bembove poslednje krike.

Zapiranje vhoda z zidano steno je trajalo celo uro. Ko je zid dosegel višino moža in je bilo treba vložiti samo še par kamnov, je vseh sto mož, ki so prisostvovali temu usmrčenju, prebledelo ob strašnem izbruhu grohota, ki je zadonel iz votline ...

Bembo je zblaznel.

Preden je vstavil zadnji kamen, je prišlo enemu izmed delavcev, ki so opravljali ta pogrebni posel, na um, da je pogledal v notranjščino grobnice; in videl je, da leži kardinal brez zavesti preko Biankine krste.

Ko je bila odprtina popolnoma zazidana, so nagrmadili velikih skal, drugo vrhu druge. Vse špranje med njimi so zasuli z gozdno prstjo.

V to prst so nasadili svežih mladik raznovrstnega divjega grmovja.

Mladike so pognale korenine ...

In ko je minilo nekaj dni, bi živ človek na svetu ne bil zaslutil, da se pod tem skalnim kupom skriva grob Bianke, hčere kurtizane Imperije, in Bemba, kardinala-škofa beneškega.

trostjo, kakor Elija v nebesa in zadel v zadnji del Peruškovega voza. Posledica karambola je bila, da se je župnikovem kolesu zdrbilo prvo desno kolo, sam pa je bil težko poškodovan na desni roki in nogi, tako da so ga morali vzdigniti. Konj je med tem pustil župnika na cedilu in zdirjal brez voza naprej. Župnik si je nato poiskal drug voz in odšel domov. Z njim se je vozil tudi študent Štupica iz Sodražice. Prosimo ga, župnika, naj opusti agitacijo pred volitvami, sicer se mu enkrat utegne pripetiti, da se po dokončanem delu ubije. Kaj naj pa počnemo potem mi farani?

Enaka pravica za vse. Kolikor je nam znano, je deželni šolski svet prepovedal šoloobveznim otrokom udeleževati se javnih telovadb. Toda dočim se na sokolski naraščaj najstrožje pazi, smejo čuki uganjati kar hočejo. V nedeljo je pri čukarski telovadbi v St. Vidu med naraščajem nastopilo tudi več šoloobveznih otrok. Zahtevamo odločno, da se proti taki kršitvi zakonov nastopi najstrožje. Enaka pravica za vse!

Iz trgovskih krogov nam prihaja sledeči dopis: Draginja vseh važnejših potrebščin posebno mesa je dosegla že silno razsežnost in je za vse manj premožne sloje, posebno za stalno plačane uradnike naravnost nezno. Posebno je pri boju zoper draginjo interesirano avstrijsko trgovstvo, ker z vednim draženjem živi je navadno velik del dohodkov kupujočega občinstva izčrpan, vsled česar si mora velik del prebivalstva druge potrebščine kupovati le v maali meri. Naravno je, da je to velika škoda za avstrijsko trgovstvo, ki vsled tega energično zahteva od vlade, da radi vedno večje bede in protidraginjskih izgedov, končno dovoli uvoz argentinskega mesa, ne da bi si vsled tega pustila izžeti od Ogrske kako nemogočo odškodnino. K temu je še pomniti, da se je posebno osrednja zveza avstrijskih trgovcev pečala z vprašanjem proti draginji mesa ter storilo v to svrhu potrebne korake.

Židovska kolonija v Ljubljani. Prejeli smo: Zelo me je razveselila vaša notica o množitvi židovske kolonije v Ljubljani, ker zasledujem ta pojav že celih dvajset let. Med ostalim poročate, da se je ta plemeniti rod pomnožil tekom 15 let za 60 oseb. To je sicer malenkost in v slovenski Ljubljani, ki šteje 41.727 prebivalcev, se ne bi veliko izpremenilo, ako si ne bi ta rod izbral ravno solidne ljubljanske trgovine za molžno kravo. Faktum je, da šteje danes Ljubljana že okoli 20 odprtih židovskih prodajal in podjetij. Bati se je, da polagoma ne pride ves slovenski trg v njih roke, kakor se je to že zgodilo v Zagrebu. Slovenski trgovci in podjetniki na delo, dokler je še čas. Ako izgubimo trgovino, postanemo navadni sužnji.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je v seji dne 28. t. m. določil za shod zaupnikov, ki bo dne 4. oktobra ob 10. uri popoldne v Narodnem domu v Ljubljani sledeči dnevni red: 1. Volitev in nagovor predsednika. 2. Poročilo o spremembi strankinega štatuta (2 referata). 3. Volitve. 4. Poročilo o političnem položaju. 5. Kmečki referat. 6. Slučajnosti. Vse one somišljenike v Ljubljani in po deželi, ki so prejeli vabila, kakor tudi one, ki so bili pomotoma izpuščeni in niso prejeli vabil, vabimo, da se udeležijo v čim večjem številu tega zaupnega shoda. Vabila, ki se bodo razposlala te dni, je prinesli v svrhu legitimacije s seboj, oni pa, ki bi vabila pomotoma ne prejeli, se morajo oglasiti pred zborovanjem pri kakem članu izvrševalnega odbora. — Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke v Ljubljani.

Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev sklicuje s tem javno izredno zborovanje delegacije, ki se vrši v sredo, dne 4. oktobra 1911, v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani, ob 4. uri popoldne. Edina točka dnevnega reda: Draginja in učiteljsvo. Poročajo tovariši: 1. za Korosko: Zdravko Kovač, učitelj na Strmcu; 2. za Kranjsko: Fran Crnagoj, nadučitelj v Ljubljani-Barju; 3. za Primorsko: a) Gorosko: Franc Merljak, nadučitelj v Batujah; b) Istra: Anton Urbančič, nadučitelj v Boljuncu; c) Ferdo pl. Kleinmayr, učitelj v Trstu; 4. za Štajersko: Fran Brinar, nadučitelj v Gotovjah; 5. skupni poročevalec: Engelbert Gangl, učitelj v Idriji. Tega zborovanja delegacije se morajo udeležiti tovariši delegati in vse tovariške delegacije, ki so jih okrajna učiteljska društva izvolila za zadnjo glavno skupščino Zaveze, vršečo se o binkošti t. l. v Trstu. Nihče ne sme ostati doma; sedaj ni nobenega izgovora! Resni čas kliče s poveljujočim glasom: Vsi do zadnjega v Ljubljano! Ta klic pa velja tudi vsemu ostalemu slovenskemu učiteljsstvu! Nihče, ki čuti za svoj stan, ki mu srce krvavi ob pogledu na stradajočo rodovino, naj ne ostane doma! V središču vsega slovenskega sveta naj

govori vse slovensko učiteljsvo v tem težkem času, ko je zmanjkalo kruha, a treba vendarle še vedno vršiti vse dolžnosti stanu in roditelja! Upravni odbor Zaveze in vsi poročevalci se zbero istega dne ob pol 3. uri popoldne na posvetovanje v pisarni načelnika „Učiteljske tiskarne“ v Frančiškanski ulici št. 8.

Železničarji! Tovariši! Na številnih shodih ste vedno stavili enoglasno zahtevo, da se mora vlada najdalje do 30. septembra izjaviti, ali in kako je pripravljena spoštovati zahteve, stavitvene v spomenici nacionalnih železničarskih organizacij. Gospod ministriški predsednik je sedaj naznanil državnim poslancem nemške narodne zveze in češkega jednotnega kluba, da bo še tekom prve polovice oktobra poslanski zbornici predložil predlogo za uravnave, oziroma povijanje, Vaših dohodkov na podlagi naše spomenice, in da bo tudi vlada delovala na to, da se bo predloga nujno obravnavala. Sicer bo pa g. ministriški predsednik takoj po zopetnem sestanku poslanske zbornice v svojih izjavah o nameravanih naredbah proti draginji tudi že omenil predlogo, ki jo hoče vložiti vlada za zboljšanje Vašega položaja. V ta namen bodo potrebne precejšnje denarne svote. Vlada ne bo nasprotna parlamentarni obravnavi hipnih naredb, ki bi imele vzratno veljavo od 1. oktobra. Ker se s tem, da je vlada pravočasno odgovorila, spolnuje Vaša zahteva. Vas povijljemo, da se kljub mnogih nasprotnih težej držite naprej normalne službe in normalnega dela. Nemško nacionalna zveza in češki jednotni klub sta izjavila, da stojita za našimi zahtevami. Mi pa smo vladi obljubili, da bomo osebo povijljali k normalni službi in normalnemu delu do tistega časa, ko bomo po parlamentarni obravnavi Vaših zahtev prišli popolnoma na jasno, t. j. do 15. oktobra. — Buřival, Černigoj, Ertl, Graf, Hartinger, Hingler, Navratil, Richter, Škerjanc, Sternadt-Tabaczinski, Vojna.

Iz gledališke pisarne. Danes popoldne prva predstava za našo mladino: burka s petjem in godbo „Talisman“ pri zelo nizkih cenah. Burka je vseskozi zabavna ter pojeta v njej gđ. Thalerjeva in g. Povhe ter svira orkester „Slovenske Filharmonije“. Predstava se vrši izven abonementa, za lože nepar. — Zvečer se igra drugič Karl Schönherrrova komedija „Zemlja“, ki je dosegla pri premijeri na našem odru velik uspeh in ki je tudi splošno ugajala. Predstava se vrši za nepar-abonente. — V torek v proslavo cesarjevega godu se poje prvič Verdijevo opera „Rigoletto“. Glavne vloge pojo gg. Viljem Novak prvi bariton; Fran Krampfer, prvi tenor; gospa C. Otahalova, koloraturka; gospa pl. Foedranspergova, gospod Krizaj in gospod Bukšek.

Občinske volitve v Kranju. Volilna lista za občinske volitve v Kranju je že na vpogled. Reklamacijski rok traja do 15. oktobra. Prvi razred šteje 152, drugi 371 in tretji 695 volilcev. Klerikalci so že s polnim aparatom na delu. Upati je, da bodo kranjski naprednjaki pošteno odbili ujih naskok. Kranj mora ostati napredna trdnjava, kakor je bil doslej.

Češki krožek se odpravi v ponedeljek zvečer ob 7. uri v „Prosvetni“ dvorani v „Mestnem domu“. Prvi tečaj bo v ponedeljek in petek od 7. do 8. ure. Lokal: „Prosvetna“ dvorana v „Mestnem domu“. Naknadne priglasitve samo še ta ponedeljek (za 1. tečaj) in to sredo (za 2. tečaj).

Slovensko-laški krožek ima svoj občni zbor v ponedeljek, dne 2. oktobra ob polu 8. uri zvečer v lanskem učnem prostoru, namreč v mestnem dekliskem liceju, I. nadstropje v levo. Vsi oni, ki nameravajo na novo pristopiti krožku, naj se med tem časom prijavijo po dopisnici krožkovemu tajniku dr. Janko Bercetu, Bleiweisova cesta 22. Da bo dan in ura pouka, kar se določi na občnem zboru, prikladna vsem članom, je želeli, da se vsi stari in novi člani v kar najpopolnejšem številu udeležijo občnega zbora.

Cercle Franco-Illyrien (francosko slovenski krožek) naznanja, da se prične redni pouk v torek 3. oktobra. Poučevalo se bo v treh oddelkih. — I. oddelek za začetnike ima pouk dvakrat na teden, vsak torek in petek; II. oddelek za one, ki že nekoliko znajo, ima pouk vsako sredo; III. oddelek ima pouk vsak četrtek, vsakokrat od 6. do 7. ure zvečer v Mestnem dekliskem liceju, I. nadstropje, zadnja vrata na levi. VIII. oddelku se bo gojila konverzacija za absolvente II. oddelka in se bo čitalo Les Lettres de mon moulin od Alphonse Daudeta. Odbor prosi vse lanske člane, ki morebiti ne nameravajo več posecati pouka, da prijavijo svoj izstop do 3. oktobra; sicer bi jih smatral odbor še dalje kot člane in bi pobiral tudi pri njih mesečni prispevek. Odbor vabi vsakogar, da porabi to priliko in se na cen in lahek način priuči franco-

ščine. Novi udeležniki naj prijavijo svoj pristop pred poukom učitelju francoščine. Poučeval bo v vseh treh oddelkih g. prof. dr. Jože Berce. — Članarina znaša za vsakega člana dve kroni na mesec, dokler traja pouk. Vsak član ima pravico izposojevati si knjige iz knjižnice, ki šteje danes 64 del najmodernejšega francoskega lepovedja in tednik Les Annales. Vsak član sme posecati vse tri oddelke, le srednješolskih dijakov in dekle I. oddelka se ne sprejme v III. oddelk.

Poziv Idrijskemu občinstvu! Podpisani odbor se obrača tem potom na slavno občinstvo, da ga blagovoli podpirati v njegovih namerah. — Ko je „Prosveta“ pričela z svojim delovanjem, je bila njena prva misel in tudi njen prvi uspeh propagiranje javnih — stalnih oziroma potujočih ljudskih knjižnic. Tako je „Prosveta“ s pomočjo naprednih Slovencev ustanovila že 50 javnih knjižnic in pripomočnik veliko k ljudski prosveti. V Idrijskem in logaškem sodnem okraju, kjer ima naš odsek svoj delokrog so nujno potrebne vsaj tri javne ljudske knjižnice. Da se temu odpomore pozivljamo slavno idrijsko napredno občinstvo, da nam pomaga s prispevanjem knjig. Gotovo je v našem kraju veliko knjižnega materiala za ljudske knjižnice, ki za naše občinstvo nima več toliko pomena, knkor ga željno prosi naše ljudstvo. Ugoditev te želje leži edino le na naših ljudeh, od katerih pa zatrdno pričakujemo izdatne pomoči. Za odbor idrijskega odseka „Prosvete“: Franc Lapajne, načelnik. Hinko Prelovec, tajnik.

Draga v okraju Šušak okužena od kolere. Hrvatsko-slavonska-dalmatinska vlada je dne 20. septembra proglasila vas Drago, okraj Sušak, kot od kolere okuženo. Kranjska deželna vlada je radi tega izdala na vse policijske oblasti strog ukaz, da se morajo vse osebe, ki prihajajo iz imenovanega okraja strogo preiskati.

Kolera v Avstriji. Od 11. do 17. t. m. ni v celi Avstriji nihče več na kolero na novo obolel; in zato se smatra, da je v Avstriji kolera pojenjala. Vseh slučajev kolere je bilo v Avstriji od 24. maja pa do 17. septembra 73, od teh je bilo do 30 smrtnih slučajev. Največ jih je bilo na Primorskem — 56 s 23 smrtnimi slučaji. (Med tem v Trstu 42 [16] in v Kopru 11 [5]). V Dalmaciji 10 s 4 smrtnimi slučaji. Na Nižje Avstrijskem 5 s 2 smrtnimi slučajema (vse na Dunaju). Na Stajerskem 2 s 1 smrtnim slučajem (vse v Gradcu). Na Kranjskem se ni primeril noben slučaj kolere.

Občni zbor Sokola II. Na izrednem občnem zboru Sokola II., ki se je vršil 24. t. m. pri br. Kavčiču na Privozu je bila nadpolovična večina članov. Vršla se je dopolnilna volitev odbora. — Br. starosta je pozdravil navzoče brate ter konstatiral sklepčnost. Volitev. Voliti je bilo načelnika in dva odborna namestnika. Za načelnika je bil enoglasno izvoljen br. Matijašič. Za odborova namestnika pa br. Lavš in br. Valjavec. — Ker je bil s tem dnevnim red izčrpan je brat starosta zaključil občni zbor. — Takoj na to je sledil I. redni občni zbor za zgradbo in vzdrževanje sokolskega doma Sokola II. v Ljubljani. — Brat podpredsednik odpravi občni zbor. Pozdravi navzoče. Pojasnjuje težkoče, ki jih je imelo društvo. Nato se je vršila volitev. Izvoljen je bil sledeči odbor: Dr. Lavš, predsednik; Milko Krapež, podpredsednik; Bojko Švigelj, tajnik; Peter Šterk, blagajnik; Breskvar, Deu, Franzl, dr. Fetič-Frankheim, Hübscher, Javornik, A. Jesenko in Valjavec. Za namestnika odbora sta bila izvoljena F. Zajec in F. Sartory. Za pregledovalce računov pa Fr. Kavčič in J. Smole. Ker vlada med odborniki in člani veliko navdušenje za sokolski dom, je pričakovati, da bode imel Sokol II. v kratkem svojo lastno telovadnico.

Sokol II. vabi ponovno na svojo I. vinski trgatve, katere se vrši danes 1. oktobra t. l. ob 4. popoldne v prostornih salonih g. Mateja Sokliča v Konjujskih ulicah (za ručico kasarno). Odborje bode potrdil, da bo i ta prireditve na mestu. Za to apelujemo na vse prijatelje sokolstva, da se odzovejo našemu vabilu. Trnovčani in Krakovčani, pokažite svoje simpatije do društva, kateri ima vzvišeno nalog, da prodrse vse Krakov in Trnovo s svojimi sokolskimi idejami.

Prireditve „Političnega in izobraževalnega društva za dvorski okraj“. Ne samo nap. društva in organizacije se začenjajo sedaj v jesenski dobi zabav, veselice in plesov oglašati s svojimi prireditvami, temveč še celo naši mračnjaki-klerikalci so uvideli potrebo veselice in večernih zabav in se pri tem bore malo brigajo za svojega proroka, ljubljanskega škofa, ki je zapisal vse zabave, ki se ne začenjajo z mašo ali rožnim vencem, hudiču v dobro. Moderen človek hoče po delu razvedrila in pošten in veseli družbi. Taka zabava obeta biti „Vinska trgatve“, ki jo priredi politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj

danes, v nedeljo ob 4. popoldne v gostilni pri „Perlesu“ v Prešernovi ulici št. 9. Ker je ta prireditve jutri edina med prireditvami ljubljanskih narodno-naprednih političnih organizacij, upamo, da se na tej veselici ne bodo zbrali samo naprednjaki dvorskega okraja, ampak, da jo bodo posetili in znak solidarnosti tudi somišljeniki iz drugih okrajev.

Pevsko šolo odpravi pevsko društvo „Slavec“ začetkom oktobra meseca in vabi vse one, ki imajo nardarjenost do petja k pristopu v pevsko šolo. Poučevalo se bode v najpotrebnejših pojmi iz pevske teorije ter je pouk brezplačen. Ker so se pričele sedaj pevske vaje za jesenske in zimske prireditve, vabi odbor tudi one pevce, ki imajo veselje do zborovega petja, k pristopu v društveni pevski zbor. Člani, pevci so članarine prosti. Prijaviti se je v obeh slučajih ob sredah ali petkih pri pevskih vajah od polu 9. ure zvečer nadalje v društvenih prostorih v „Narodnem domu“.

Gledališko društvo na Jesenicah odpravi svojo letošnjo sezono v nedeljo, dne 8. oktobra t. l. z Ohornovim igrokazom „Bratje sv. Bernarda“. Ker ima društvo pripravljen jako izbran repertoar in se je priglasilo dokaj dobrih moči, bo letošnja sezija jako zanimiva. Delovanje društva je seveda odvisno od tega, kako bo izpolnjevalo občinstvo svojo narodno dolžnost s tem, da pridno poseča predstave. Obširneje priobčilo o letošnji seziji bo izdal odbor v kratkem.

Člani okrajne bolniške blagajne ljubljanske si lahko nabavljajo zdravila v katerikoli ljubljanski lekarni, in sicer velja to že od 1. januarja 1911.

Kdor slabo prebavlja, mnogo trpi! Iz znanstvenih spisov kralj. medic. univerzitetne klinike v Napolju izvemo, da se po vsakodnevem zavzvanju majhne količine naravne Franc Jožef-ove grenčice, ako se vzame na tešče, ne samo zboljša delovanje že-

lodca, ampak se tudi oslabeleost čreves v mnogih slučajih zmanjša v toliki meri, da ni potreba vporabljanju druga zdravilna sredstva.

Veselo poročilo iz Amerike. Podružnici št. 1. sledi podružnica Dunlo, Pa. št. 2. G. Fr. Sakser v New Yorku je nakazal prispevek te podružnice po naročilu g. Iv. Doleza 78 K 20 v. Srčna hvala dobrim rojakom, zbranim v C. M. podružnici št. 2. v Dunlu.

Posojilnica v Smarju pri Jelšah je darovala C. M. družbi 120 kron. Hvala!

V šali. Te dni sta se neki hlapec in neki delavec toliko časa šalila, da sta si skočila v lase. Ko je delavec vrgel hlapca malo preveč trdo na tla, se je ta razljutil in vrgel nasprotnika z vso močjo ob tla. Nato mu je še stopil na prsa in mu razpraskal obraz.

Podraženje piva in češke pivovarne. Cela vrsta čeških pivovarjev je sklenila, da cen piva ne bo povišala. Te pivovarne bodo izstopile iz pivovarskega kartela.

Posledice dunajske rdeče nedelje. Predsednik dunajskega policijskega ravateljstva Brzesowsky je bil povišan v viteški stan, dvorni svetnik Gorjup pri pol. ravnateljsstvu pa je dobil viteški križ Leopoldovega reda. Ta odlikovanja so v zvezi z dunajsko rdečo nedeljo.

Iz Gruberjevega prekopa se slišijo vedno same nelepe stvari. Zaposlenih je tam pet mašinistov, trije so Nemci, dva pa Slovenci. Eden od nemških, neki Winkler, ki baje niti prave strokovne izobrazbe nima, je tako nečuvno žalil svoja slovenska kolega, da jima ni mogoče več ostati v službi pri delih v Gruberjevem prekopu. Eden je službo že odpovedal, drugi bo pa to v kratkem storil. Dela v Gruberjevem prekopu so res ena sama veriga samih škandalov.

Italijansko-turška vojna.

Turčija se nahaja v velikanski zadregi in ne ve, kaj ji je storiti. Italijanski ultimatum je zavrnila, ker ga je zavrniti morala, vojne se pa boji, ker ve, da konča vojna s tem, da bo ona, oziroma njena tripoliška armada in milica popolnoma poražena.

Ko bi vsaj pravočasno poskrbela za to, da bi se pred začetkom sovražnosti nahajalo v Tripolisu čem več njenih vojnič, ki bi lahko ovirale, morda pa tudi popolnoma onemogočile izkrcaje italijanske ekspedicijske vojske! Casa za to je imela dovolj, ker nameni Italije v Tripolisu so bili že zdavnaj več kot jasni in Turčija se danes gotovo kesa, da se ni držala znanega reka: Si vis pacem, para bellum, t. j. ako hočeš imeti mir, se moraš pripravljati za vojno. Ako bi Turčija pravočasno poslala v Tripolis dovolj vojaštva, bi danes vsaj lahko upala na kak uspeh, tako ji je pa odvezel tudi vsak up in ona stoji pred dobro oboroženim in močnim sovražnikom — popolnoma brez moči in brez vsake nade, da bi mogla dobiti zadoščenje za svoj težko užaljeni ponos.

Težko krizo preživlja danes Turčija. Ko so mladoturki prišli na površje, se je nekaj časa mislilo, da se bo dala Turčija še rešiti — danes pa v to nihče več ne veruje, ker režim je ostal v bistvu nespremenjen — spremenila se je samo oblika, oziroma še bolj rečeno, firma.

Zato se Turčija nikomur ne smili in vsakdo ji privoči udarec, ki ji ga je zadala Italija in tudi udarce, ki jih gotovo še dobi, ker danes je že vse prepričano, da je

Turčija v Evropi dolgrala in da je samo še vprašanje časa, kdaj izgubi vse svoje evropske pokrajine, v katerih vladajo prave azijske razmere tudi pod mladoturškim režimom, kakor so vladale pod staroturškim režimom. Ubijanje in ropanje je na dnevnem redu in neosmanlijski narodi se preganjajo kot prej.

Ze sedaj so se celo zaostrili odnošaji med Turčijo in Grško, ker je zahtevala turška vlada od grške vlade izjavo, da Grška nima nobenih pretenzij na Kreto. Jasno kot beli dan je, da Grška te izjave ne bo podala, ker je podatki ne more in za to bo morda poskušala Turčija čuvati svoj prestiž vsaj v Evropi, ko ga že v Tripolisu ne more in za to

ni izključena vojna tudi v Evropi. Ze včeraj smo poročali o turških vojni pripravih na grški meji, kar nikakor ni dobro znamenje, posebno ker zbira tudi Grška svoje čete na turški meji. Položaj za sedaj sploh še ni pojasnjen in prerokovanje je zelo nevarno delo. Med Italijo in Turčijo pa

je vojna že začela in sicer ob albanski obali, kjer so se že vršile ob tesalskem obrežju bitke med turškimi in italijan-

skimi torpedovkami, iz česar se da s sigurnostjo sklepati, da se Italijansko brodoge ne omeji samo na to, da bi podpiralo izkrcavanje vojaške ekspedicije v Tripolisu, ampak hoče stopti v akcijo tudi na obalah evropske Turčije, kar bi vsekakor moglo imeti dalekosežnejših posledic od navadne vojne v Tripolisu.

Med tem se pa že vrši v Tripolisu

izkrcevanje italijanskih čet, ali v momentu, ko pišemo te vrstice, nam še ni znano, ako je pri tem prišlo do kakih bojov.

V naslednjem podajamo naša najnovejša brzojavna in telefonska poročila:

Vojna se je pričela. Prvi boji. Izjava turškega poslanika na Dunaju.

Dunaj, 30. septembra. Danes ob 6. uri zvečer je turški poslanik na dunajskem dvoru o italijansko-turškem konfliktu izjavil sledeče: Turčija ima pravico zahtevati suvereniteto nad Tripolisem, ker je ta država že od nekdaj v njeni oblasti. To svojo suvereniteto bo Turčija varovala z vsemi sredstvi, tudi s topovi.

Mesto Tripolis se noče udati.

Dunaj, 30. septembra. O nastali situaciji krožijo sedaj najrazličnejše vesti. Vsekakor pa je gotovo, da že grmijo topovi na vseh koncih in krajih. Kakor je pričakovati, bo Turčija napela vse moči, da Italijo, če bo ravno premagana, vsaj popolnoma oslabi.

Dunaj, 30. septembra. Posebno italijansko odposlanstvo je danes zahtevalo, da se Tripolis, glavno mesto države Tripolis brezpogojno uda. Turki so takoj nato odgovorili Italijanom s pokanjem topov. Ob eni uri popoldne so vrgli Turki italijansko zastavo iz italijanskega konzulata na tla in razobesili turško zastavo.

Bombardiranje Tripolisa.

Rim, 30. septembra. Kako se poroča, so Italijani že pričeli bombardirati na Tripolis in zajedno izkrčujejo svoje vojske. V Tripolisu je vse mrtvo. Turci so večinoma že vsi pobegnili, domačini pa so se umaknili proti jugu. Kje se nahaja turška armada, ni znano. Gotovo pa je, da bodo italijanski vojski naleteli v Tripolisu na na skrajno hud odpor. Bitka je neizogibna.

Blokada turških ladij.

Rim, 30. septembra. Danes je italijansko bojno brodoge pri Beyrutu blokiralo turško flotilo. Italijani hočejo namreč na vsak način preprečiti izkrcaje turških vojakov. (Mesto Beyrut leži v Siriji-Palestini. Op. ured)

Dve italijanske ladije se potopile.

Rim, 30. septembra. Turki so danes iz Tripolisa obstrlevali dve italijanski ladiji, ki sta se takoj potopili. Baje je ponesrečila tudi neka oklopna križarka.

Angleži so že na delu.

Malta, 30. septembra. Angleška vlada je sklenila zasesti pristanišče Bomba. V to svrhu je iz Malte že odplula angleška bojna ladja „Medea“.

(Bomba je pristaniško mesto v Cire-najki, vzhodno od Tripolisa. Opomba ured)

Turško brodovje. Dardanele zaprte.

Carigrad, 30. septembra. Turško bojno brodovje se baje sedaj nahaja pred Dardanelami.

Bukarešt, 30. septembra. Dardanski preliv je že zaprt. Ladje, ki se nahajajo v rumunskih pristaniščih, so že prejele tozadevno obvestilo.

Italijani v Albaniji.

Dunaj, 30. septembra. Tukajšnji diplomatični krogi so dobili obvestilo, da je Italijansko brodovje izkrcalo svoje vojaštvo v Albaniji, dočim so se turški vojaki utaborili na tesalski meji. Če je to resnica, potem pride lahko na Balkanu še do velikih in krvavih bojev.

Turški parnik „Derna“ konfisciran.

Tripolis, 30. septembra. Takoj ko se je pričela med Italijo in Turčijo vojna, so Italijani v Tripolisu se nahajajočo turško transportno ladjo „Derno“ na mestu konfiscirali. Komandant ladje se temu koraku ni upiral. Na ladji je bilo tudi še mnogo municije.

Dve turški torpedovki napadeni.

Rim, 30. septembra. Ob treh popoldne je turško brodovje, ko je krožilo po jonskem morju, v bližini Trevese zapazilo dve turški torpedovki. Italijani so bili takoj za njima. Vnel se je hud boj. Eno turško torpedovko je zadela italijanska krogla. Torpedovka se je takoj potopila. Drugi turški torpedovki se je posrečilo pobeigniti.

Utis v Belgradu.

Belgrad, 30. septembra. Vest, da je že izbruhnila turško-italijanska vojna je napravila tu silno neugoden utis.

Bolgarska se oborožuje.

Dunaj, 30. septembra. Bolgarska vlada je poklicala vse rezerviste pod orožje.

Novi turški kabinet.

Carigrad, 30. septembra. Kabinet Hakki paša je demisijsiral. Sultan je poveril sestavo novega kabineta Said paši, ki je ponudil Kiamil paši zunanje, Hilmi paši pa notranje ministrstvo.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik
Milan Pint.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Za otroke z nežnimi kostmi.

Neštetokrat potrjeno dejstvo je, da Scottova emulzija, kakor nobeno drugo sredstvo, utrjuje kosti otrok, da se otroci, ki se ne marajo učiti stati in hoditi, že po kratki rabi prave Scottove emulzije postavijo na noge, da sami stoje in da v veselje staršev kmalu začno hoditi. Zato naj vsi starši, katerih otroci zaradi slabotnih kosti nič kaj ne uspevajo, vzamejo na pomoč

Scottovo emulzijo

ki uživa, vpeljana že nad 35 let, svetovni glas kot izvrstno sredstvo za utrjenje otrok.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka „Scott“, vpeljana že nad 35 let, jamči za dobroto in uspeh.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah.

Poslano*)

Gospodu J. Müllerju, fotografu v Ljubljani.

O binkošti sem dala pri vas fotografirati svojo hčerko, fotografije pa niso bile posrečene. Vkljub temu sem fotografije plačala in vzela (dobila sem jih 5 namesto 6) a na mojo opombo, da so slabe, ste začeli kričati nad menoj, češ da sem „renitentes und ordinäres Frauenzimmer“ in da pri drugih ljudeh fotografije drugače izpadejo, ker so „drugačni ljudje“. S tem se je dalo razumeti, kakor da je Vaš atelier le za „drugačne in boljše ljudi“, (kar bi blagovolili zunaj napisati). Opomniti moram, da tako postopanje ni priporočljivo, ako kdo kriči nad svojim odjemalcem, namesto da bi se opravičil, ako delo ni posrečeno.

Julia Jurčične.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani.

Bratje Sokoli!

Danes popoldne pešizlet v kroju na Ig, kjer priredi tamšnji Sokol javno telovadbo in ljudsko veselico.

Bratje, udeležimo se tega izleta polnoštevilno. Odhod iz „Narodnega doma“ ob 1. uri popoldne, povratek ob 9. uri zvečer z dolenskim vlakom.

Odbor ljublj. Sokola.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. Najmanjši znesek 50 vin. Pis-menim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se pla-čujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Dijak ali dijakinja se sprejme na hrano in stanovanje pod jako ugodnimi pogoji. Po-sebna, zračna soba. Naslov se izve pri uprav-ništvu „Jutra“.

Dve hiši naprodaj, ena s 4 stanovanji, druga z 2 koncesijama. Več se poizve v Rožni dolini šte. 107. 419 5—1

Gospodična išče manjšo meblirano sobo. Ponudbe pod „Gospodična“ na upravo „Jutra“.

Samostojen uradnik išče nemeblovano sobo v dvorskem okraju. Ponudbe pod „Samostal“ v „Prva anonačna pisarna“.

Lepa izložbena okna proda M. Oblak, Kongresni trg št. 6. 367 6—2

Večje množino novih kopitov za čevljarje otročje, ženske in moške ceno proda L. Lavš, Tržič. 425/3—1

Uniforma 27. pešpolka za enoletnega prostovolca se ceno proda. Kje, pove „Prva anonačna pisarna“.

Hiša s petimi stanovanji in vrtom v bližini župne cerkve Sv. Petra se iz proste roke proda. Naslov pove „Prva anonačna pisarna“.

Hiše, ki se dobro obrestujejo, se prav po ugodnih pogojih prodajo. Polovica kupnine ostane lahko vključena proti malim obrestim. Natančneje se poizve na Vodovodni cesti 26.

Prodajalniška opravila za specerijsko, ga-lanterijsko in manufakturno blago, dobro ohran-jena, večinoma iz hrastovega lesa se po ceni proda. Kje, pove „Prva anonačna pisarna“.

Lepo meblirana soba se takoj odda. Več se poizve v kavarni „Prešeren“.

Italijanski, francoski in nemški jezik poučuje proti mesečnemu honorarju 3 K A. Sibenik, Stari trg 28. II. nadstropje. 226/1—1

Kdor želi nabaviti pokojnim nagrobni spo-menik, naj ogleda zalogo pri novem pokopa-lišču Sv. Križu v Ljubljani. Tam vam bo naj-solidnejše in po zadovoljnosti postreženo. Pre-skrbi vam tudi slike po jako ugodnih cenah. Fr. Kunovar, kamnosek. 404/15—1

KORESPONDENCA.

Gospod Marjli Pegan, ki proglašuje Gärtn-erjev tečaj kot I. slovenski trgovski tečaj, naj služi v vednost, da je njena hči, ako je pre-stopila leta 1909, v ta tečaj, obiskovala šolo, ki ni imela niti oblastvenega dovoljenja. Gosp. Gärtner je prosil šole pred kratkim zopet za enako koncesijo, kakor jo ima moj zavod že od leta 1906. O tem se lahko prepriča pri g. šolskem referentu na magistratu.

Josip Christof.

Kuča za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljše sredstvo 5 kg franko K 450

3r. Novakovič, Ljubljana.

L. J. Fröhlich

sobni slikar in pleskarski mojster, dekora-cije, napisi in cerkveno slikarstvo

Ljubljana, Hrenova ulica 17.

Poštno-hranilnični račun šte. 67.628.

Mesečna soba

lepo meblirana, se takoj odda v Ko-menskega ulica št. 16, pritličje, levo.

Stanovanje

z eno sobo in kuhinjo eventualno samo 1 meblirana soba se išče za november. Ponudbe pod M. M. „Prva anonačna pisarna“.

Čevljarska zaloga pri „Zlatem rogu“

Stari trg šte. 13. (nasproti čevljarskega mostu) priporoča p. n. občinstvu svojo dobro zalogo

: raznih čevljev :

po znižanih cenah. Zagotavljamo, da kdor kupi le enkrat, nas tudi v bodoče ne bo zamenjal.

Najboljši češki nakupni vir!

Ceno posteljno perje!!

Kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg. velefinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg. puha, sivega 8 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfi-nejši prsni puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega mo-drega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zgla-vnicama, 80 cm dlj., 60 cm šir., polnjena z novim sivim, prav stanovitnim puh. perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglaavnice 3 K, 3-50 K, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14-70 K, 17-80 K, 21 K, zglaavnice, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12-80 K, 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neuga-jajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko.

- S. Benisch, Dešenice šte. 767. Česko. -

Sprejme se

učenec

v trgovino z mešanim blagom.

I. Langus, Šoštanj.

O. Bračko

Ljubljana, Dunajska cesta št. 41

priporoča p. n. občinstvu

veliko zalogo cvrnatih in sviljenih rokavic.

Vnanja naročila se točno in solidno izvršujejo.

Štampilje
vseh vrst za urade, dru-
štva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 20.
Ceniki franko.

Enonadstropna hiša

z gostilno, s sobami za tujce in hlevom

se prodaja

z gostilniško in mesarsko opravo v nekem mestu na Kranjskem za 12.000 K. Polovico kupne cene je takoj plačati. Več pove Ivan Kernc, Hilšarjeva ul. 12. v Ljubljani.

Ugodno in ceno

se prodaja večji

HOTEL

na Gorenjskem na najbolj prometnem kraju mesta. Dober vseh zagamčen. Resnim kupcem pojasni natančneje upravnništvo „Jutra“.

Specialna trgovina

finih ročnih del

Toni Jager

V Ljubljani, Židovska ulica šte. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje

Plisiranje

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

sukno

Največja zaloga pri

A. & E. Skaberné,

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

sukno

Največja zaloga pri

A. & E. Skaberné,

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

sukno

Največja zaloga pri

A. & E. Skaberné,

Temeljito poučevanje

na citre

Metoda najboljša. Pri pridni vaji uspeh zagotovljen. Več na Cojzovi cesti št. 9 pritličje desno.

Plesni učitelj

Giulio Morterra

je dospel in prične s plesnim poukom 1. oktobra t. l. Ponudbe sprejema vsaki dan od 11.—12. ure popoldne in od 2. do 4. ure popoldne v hotelu pri „Slonu“, soba št. 73.

Ženitna ponudba.

Devetintrideset let star samec, doma iz ljubljanske okolice, iz poštene in ugledne rodbine, neomadeževane preteklosti, prijaznega značaja in var-čen, zdaj že nad trinajst let stalno v Trstu, kjer izvršuje dobro uspevajočo gostilničarsko obrt se želi oženiti z gospodično iz dobre rodbine, neoma-deževane preteklosti, ki je vsaj neko-liko izobražena v kuhanju, gospodinj-stvu in gostilničarstvu, zdrava ter pri-kupljive zunanosti. Prednost imajo gospodične iz Ljubljane ali ljubljanske okolice.

Ponudbe na „Jutro“ ali „Edinost“ pod šifro „Samec“.

Tajnost strogo zagamčena.

KINTA
KCL
Priznana močna, lahko tekoča
solidna in nepreosljliva so
KINTA kolesa.
Najobširnejše jamstvo. Ilustrovani
ceniki brezplačno.
K. Camernik
LJUBLJANA, Dunajska c. 9.
Special. trgovina s kolesi in posam. deli.
Izposojevanje koles.

Specialna trgovina

finih ročnih del

Toni Jager

V Ljubljani, Židovska ulica šte. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje

Plisiranje

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

sukno

Največja zaloga pri

A. & E. Skaberné,

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

sukno

Največja zaloga pri

A. & E. Skaberné,

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

sukno

Največja zaloga pri

A. & E. Skaberné,

Dobro idoča gostilna

In trgovina se takoj odda v najem. Najkasneje do 15. oktobra. Naslov pove uprava „Jutra“.

Prva kranjska drogerija, parfumerija, fotomanufaktura itd.

Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Zunanja naročila izvršuje z obratno pošto. — Ceniki so na razpolago.

Najlepša prilika

za nakup ali prodajo

hiš in posestev

se nudi slav. p. n. občinstvu ravno se-daj in se isto opozarja, da ne zamudi te jako ugodne prilike. Pojasnila daje

Peter Matelič

koncesionirana pisarna

Škofja ulica šte. 10.

Telefon šte. 155.

Naznanilo.

Cenjenim gostilničarjem in trgov-cem si dovoljujem vljudno naznaniti, da razpošiljam vsakovrstne okusne

mesnine

kakor tudi prave

kranjske klobase velike á K —40

pravé praške gnjati (šunke) kg „ —20

domače „ —240

najfinejše salame l. a „ —280

fine krakovske l. a „ —260

pravé domače salame l. a „ —240

„ Braunschweigerce l. a „ —2—

Razpošilja se le okusno in izbrano blago. Vse proti povzetju od 5 kg naprej.

Se priporočam z velespoštovanjem

M. Modic.

Šiška - Ljubljana.

Specialna trgovina

finih ročnih del

Toni Jager

V Ljubljani, Židovska ulica šte. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje

Plisiranje

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

sukno

Največja zaloga pri

A. & E. Skaberné,

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

sukno

Največja zaloga pri

A. & E. Skaberné,

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

sukno

Največja zaloga pri

A. & E. Skaberné,

Specialna trgovina

finih ročnih del

Toni Jager

V Ljubljani, Židovska ulica šte. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje

Plisiranje

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

sukno

Največja zaloga pri

A. & E. Skaberné,

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

sukno

Največja zaloga pri

A. & E. Skaberné,

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Najnižje cene!

Pristno gorenjsko in koroško

splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 6.

Centrala na Dunaju. Ustanovljena 1864. 29 podružnic. Delniški kapital in rezerve 52.000.000 kron.

Oskrbovanje vseh bančnih transakcij, kakor: Sprejemanje denarnih vlog proti rentnega davka prostim vložnim knji-
žicam, konto-knjižicam in v konto-korentu z dnevnim vedno ugodnim obrestovanjem.
Denar se dvigne lahko vsak dan brez odpovedi. Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih
kurznih notic. Spravljanje in oskrbovanje (depots) ter zastavljanje vrednostnih papirjev.

Najkulantnejša izvršitev borznih naročil na vseh tu- in inozemskih trgih. Izplačevanje kuponov in izžebanih vred-
nostnih papirjev. Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujega denarja.
Izposojevanje železnih blagajnic (safes) za ognjarno shranjevanje vrednostnih papirjev, dokumentov, draguljev itd., ob
lastnem zapiranju strank. Brezplačna revizija žebanih vrednostnih papirjev. Promese k vsem žrebanjem.

Ustmena in pismena pojasnila in sveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcij vsak čas brezplačno.

Oblastveno avtorizirani in zapriseženi

geometer Lisec

Ljubljana, Sodna ulica 3

prevzema vse zemljemerske
zadeve ter jih najhitreje
izvršuje po najnižji ceni.

razpošilja v izbrano krasnih čistokrvnih
eksemplarih

FUCHSOV eksport psov

PRAGA, Klamovka 25.

— Ceniki gratis in franko. —

M. KOCJAN

Sv. Petra cesta šte. 28 (nasproti „Zlate kaplje“)

prilaga cenj. damam veliko izbiro bandaž, gumij. nogavic, ravno-
držev, priprav za bolnice, novorojenčke, potrebščin za
babice, kirurg. obvez itd. — Največja zaloga najnovejših
steznikov, držal za kolke, prsi, životke, higienične ži-
votke za otroke, nogavice itd. ter več specialitet za dame.
Izdelovanje steznikov po meri, kjer se tudi snažijo in
popravljajo. — Izposojevanje tehtnice za
novorojenčke.

JULIJA ŠTOR

Ljubljana

Prešernova ulica šte. 5.

največja zaloga moških, dam-
skih in otroških čevljev, čevljev
za lawn-tenis in pristnih
goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev
po vseh cenah.

Naročajte in kupujte „JUTRO!“

1860 Ustanovljeno 1860

M. DRENIK

Ljubljana, Kongresni trg 7.
Predtiskarija, Risarski atelje.
Plisiranje. Kufiranje. Montiranje.
Tamburiranje in vezenje na roko.
Največja zaloga ženskih ročnih del
in vsakovrstnega materiala.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo
na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega pod-
jetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce
iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

Prihranite mnogo denarja

če naročite sukno in modno
blago naravnost od eksportne
tvrdke

Milica Tomec
Humpolec (Česko)

Vzorci na zahtevo gratis na vpogled

Ičejo se solidni zastopniki. — — —

Sprejmejo se zanesljivi zastopniki.

Velikanska izbira oblek, površni- kov, ulstrov itd.

za gospode in dečke
v najboljši izvršitvi in
:: krasnih vzorcih. ::

A. KUNC

Ljubljana, Dvorni trg 3.

Strogo solidna postrežba.

Ne dajte se prevarati

s cenim a slabim blagom.

Osvedočite se o izvršni kakovosti
naših izdelkov in mi Vas zagotovimo,
da ne boste nikdar obžalovali, ako
pišete po našo kolekcijo vzorcev, ki
Vam jo pošljemo gratis in franko.
V tej kolekciji najdete vse, kar po-
trebujete v hiši, platno, rjuhe, na-
mizne prte, brisače, šifone itd.

Novosti v finih francoskih bar-
:: hantih in flanelah ::

vse v najnovejši izbi in naboljši
kvaliteti. Reklama prodaja: 6 kosov
platnenih rjuh, primissima
150/200 cm velike K 14—
150/220 cm velike K 15-30

Rumburška tkanina 20 m 11 K.
Kos najfinejše tkanine za fino perilo
20 m K 18. — 30 m ostankov zefir,
barbant, platno 2—8 m dolg K 18—
Vzorci ostankov se ne razpošiljajo.
Tisoči pohvalnih in priznanih pisem
govore o realnosti naše tvrdke. Ne-
ugajajoče se zamenja, ali pa se vrne
denar. — Pišite po vzorce!

Tkalinica za platneno in bombažno blago

Bratje Krejcar,

Dobruška 305. Č.ško.

Največje podjetje konfekcijske stroke je
ogromna trgovina

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5

katere ima že začetkom sezije

nad 30.000 komadov svežega blaga

po najnižjih cenah

in to

nad 5000 kom. najfinejših oblek za gospode	nad 2000 kom. posamez. hlač in telovnikov
„ 2000 „ najfinejših površnikov, šport- nih in zimskih sukenj	„ 3000 „ oblek za dečke in otroke
„ 3000 „ pelerin	„ 15000 „ najmoderneje konfekcije za dame in deklice.

Solidna postrežba.

Priznana nizke cene.

Del. glavica:

K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad

K 610.000

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. - Stari trg št. 8.

skladišče oblek domačega izdelka za
gospode in dečke. — Velika izbira tu- in ino-
zemskega blaga za obleke po meri.

Solidna postrežba. - Vedno nizke cene.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Šelenburgova ulica šte. 7 (nasproti glavni pošti).

Kupuje in prodaja:

vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma,
prioriteta, delnice, srečke itd. — Valute in devize. —
Prodaja na vrednostne papirje in blago lažje-
javno skladišču.

Promese k vsem žrebanjem.

Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice

od dneva vložitve 4 1/2 % do dneva dviga.
Rentni davek plačuje banka iz svojega.
Na tekoči in žiro račun po dogovoru.
Živahna svesa z Ameriko.

Akreditivi.

Menjalnica.

Eskomptuje

menice, devize in fakture — Zavarovanje vrednostnih
papirjev proti kurznim izgubam. — Revizija žrebanja
srečk itd. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rembours-
krediti. — Borna naročila.

Inkaso.

Filijalka v Opatiji.